

[P. N. Petersen (Røjle).]

omdannes på en sådan måde, at der kommer en anden ånd i huset.

Udviklingen har altså medført, at vi nødvendigvis må have en ny grundlov, og forfatningskommissionen har med to rekonstruktioner slidt af karsken bælg i 7 år for at afgive den betænkning, som det nu gælder om at få det bedst mulige resultat ud af. I det andet høje ting blev der mindet om, at forfatningskommissionen sled lige så mange år for betænkningen, som Jacob i sin tid sled for Rachel. Men man glemte at tilføje, at da Jacob vågnede næste morgen, så han, at det var Lea, han havde fået i stedet for Rachel. Hvor fristende det end ville være, skal jeg ikke, da jeg er en hensynsfuld natur, komme nærmere ind på denne pragtfulde sammenligning! Men vi har altså nu fået forelagt et forslag til en ændret grundlov, og hvad jeg kan sige om grundlovsforslaget, er, at det indeholder meget godt, som der er grund til at glæde sig over; men også adskilligt, som jeg for mit personlige vedkommende er meget betænkelig ved. Når vi afvejer de gode og de betænkelige forhold mod hinanden, er jeg imidlertid tilbøjelig til at tro, at de gode vejer tungest til, og derfor er det med glæde, at også jeg gerne vil medvirke til opnåelsen af et forstandigt resultat af disse forhandlinger, og jeg har et begrundet håb om, at dette høje ting kan yde et værdifuldt bidrag til at finde den bedst mulige generalnævner, hvori de flest mulige synspunkter kan gå op. Det er ganske simpelt nødvendigt, hvis vi skal kunne nære håb om at fremskaffe de 45 pct. ved folkeafstemningen.

Jeg deler den almindelige glæde over, at grundlovsforslaget tager sigte på at ophæve Grønlands kolonistatus og indlemme landet i det danske rige som sådant, og jeg glæder mig over, at det netop er efter grønlændernes eget ønske. De vanskeligheder, der fårner sig op af de højst forskellige forhold i Grønland og moderlandet, er ikke større, end at de kan overvindes, når viljen dertil er tilstede, og det bliver en højtidssag, når de grønlandske repræsentanter indtager deres sæde i det danske parlament.

Trods den kritik, der er rettet mod § 20, der i nogen grad begrænser rigets suverænitæt i visse situationer, lægger jeg megen vægt på disse bestemmelser i en tid, da

det er alle folkeslags dybeste livsinteresse at fremme sammenholdet og samarbejdet mellem de forskellige folk for derigennem at virkeliggøre de tanker, der har fundet udtryk i De Forenede Nationers pagt, i hvis indledning det hedder:

„Vi, De Forenede Nationers folk, besluttede på at frelse kommende generationer fra krigens svøbe“

Dette høje mål kan ikke nås uden sammenhold og samarbejde mellem de forskellige folkeslag og uden undertiden at medføre beslutninger for det enkelte folk, der uvægerligt må begrænse suverænitæten i et vist omfang. Og tænk, hvad det vil sige, hvis det indenfor en nærmere eller fjernere fremtid engang ville kunne lykkes at forene alle de kræfter, der nu koncentrerer sig om oprustningen, i et genopbygningsarbejde i fredens tjeneste! Det er en tanke, der næsten får det til at svimle for dette slægtled, der har oplevet to verdenskrige med alle de ulykkelige følger, vi daglig har for øje. Men vi må ikke opgive samarbejdstanken, og derfor anser jeg det for nødvendigt at gennemføre de regler, § 20 omhandler.

Jeg har her nævnt to punkter i grundlovsforslaget, som jeg for mit personlige vedkommende anser for de mest betydningsfulde. Men der er mange andre bestemmelser i forslaget, der er udtryk for betydelige fremskridt, og som vejer så tungt til, at de betænkeligheder, der iøvrigt kan anføres i forbindelse med gennemførelsen af det foreliggende grundlovsforslag, næppe kan veje dem op.

Men den store forandring, der sker, og det, der med rette navnlig påkalder befolkningens opmærksomhed, er forslaget om landstingets afskaffelse og overgangen til etkammersystemet, som kun findes i fire stater i hele den vide verden, hvoraf de to i Europa, nemlig Finland og Luxembourg, samt enkeltstater Queensland i Australien og endelig Tyrkiet, hvor systemet imidlertid hurtigt har udviklet sig til et rent diktatur. Det er dette spring, et panterspring, fra tokammer- til etkammersystem, som den høje regering med det foreliggende grundlovsforslag nu er i begreb med at foretage.

Lad mig sige det straks for ikke at blive misforstået, at et etkammersystem er meget vel anvendeligt, set fra et liberalt synspunkt, så længe der kan opretholdes en vis ligevægt mellem de forskellige stænder